

L'Escola Pia posa en marxa SUMMEM, el projecte per transformar l'escola

Dc, 3/02/2016 per Catalunya Religió

(Glòria Barrete -CR) Fa quasi un segle que pensadors, científics, filòsofs, pedagogs, reflexionen sobre com ha de ser l'educació i fan arribar preceptes i intuïcions. Arriba l'hora de fer un pas endavant en matèria d'educació, toca transformar l'escola cap a noves pràctiques, noves maneres de ser i noves maneres d'aprendre. Són moltes les institucions educatives que treballen per un nou model educatiu i d'aprenentatge, i ho fan a través de projectes educatius innovadors que plantegen nous reptes i que configuren i preparen l'alumnat per ser capaç de respondre als reptes del segle XXI. L'[Escola Pia de Catalunya](#) fa anys que intueix el canvi i ha estat [aquest dimarts](#) quan l'ha materialitzat en forma de projecte educatiu, [el SUMMEM](#), que ha presentat al CCCB de Barcelona davant de més de 400 assistents.

La presentació, conduïda pel periodista i pare de l'[Escola Pia Terrassa](#), **Lluís Caelles**, ha comptat amb tres moments diferenciats: el primer parlant de la missió, del propòsit, i dels valors que l'Escola Pia té i es degoten a tots els projectes educatius que es duen a terme; el segon centrat en les concrecions del SUMMEM; i el darrer moment centrat en reflexionar sobre què pensa la comunitat educativa sobre el projecte.

L'assemblea del 2003, l'embrió del projecte

Per entendre el nou projecte cal remuntar-se als orígens fundacionals de l'Escola Pia de Catalunya. "El projecte que estem presentant comença ara", ha recordat el provincial dels escolapis, **Eduard Pini**, "però té unes arrels ben anteriors de les quals nosaltres hem après molt". De les intuïcions de **Josep Calassanç**, fundador de l'orde religiós, s'arriba a l'assemblea de les Institucions Educatives del 2003 -embrió del SUMMEM- en què es va aprovar anar més enllà dels continguts, definint i treballant les actituds i habilitats, les competències. Vuit anys més tard, a l'assemblea del 2011, es crea una Comissió de Treball per a la interdisciplinarietat, i a la darrera assemblea -la del 2015- s'aprova implementar el projecte i s'enceta el camí per donar respostes als reptes de la societat d'avui i la de demà.

Però quina és la concreció del SUMMEM? A totes les etapes de l'escola es farà una part del currículum a partir de projectes interdisciplinaris, no inferior al 50% a infantil -15 hores setmanals-, i no inferior al 25% a primària, secundària, batxillerat i Formació Professional -8 hores setmanals-. En aquesta franja horària no hi haurà assignatures tradicionals, sinó itineraris d'aprenentatge interdisciplinaris. Aquests itineraris, però, no són d'un àrea o matèria concreta sinó que són una integració de diversos coneixements de diverses àrees. Aquests itineraris sempre parteixen d'una pregunta, repte... i a partir d'aquí s'utilitzen mètodes com l'aprenentatge i servei, l'aprenentatge basat en problemes, la

investigació científica, etc. Els alumnes finalitzen l'itinerari amb un producte final i una exposició pública, i per damunt de totes aquestes metodologies es troba el treball cooperatiu, no com a mètode, sinó ara com a estructura amb la qual organitzar l'aula.

Posem un exemple: L'alumnat de P5 de l'Escola Pia Luz Casanova –escola pilot en la implementació del SUMMEM– ha treballat un itinerari interdisciplinari. Ho ha fet a partir d'una pregunta vertebradora: Què tenim els humans en comú amb els dinosaures? seguint el model sistèmic s'ha arribat a entendre conceptes com que totes dues espècies són éssers vius; s'ha treballat a través de dibuixos i maquetes i finalment el producte final serà un vídeo documental en què els mateixos alumnes donaran resposta. "Volem que l'aprenentatge parteixi del voltant de l'alumne i sigui transferible a altres situacions. Que allò que fem a l'aula no serveixi tan sols per aprovar exàmens, sinó per a la vida", han explicat alguns mestres durant la presentació.

L'alumne, centre del seu procés d'aprenentatge

I com s'aplicarà el SUMMEM? Aquesta eina d'aprenentatge s'ha de dur a terme a l'aula, això implica que "el mestre serà motor de canvi", i que l'escola haurà de canviar el model, "tant d'organització com pedagògic". Per fer-ho, totes les escoles han creat un Equip Motor, format per professorat de diferents etapes que estan en contacte directe amb l'aula, recullen suggeriments, els transformen, i els fan arribar a l'Equip Directiu per dur-los a terme. Enguany sis escoles han iniciat el projecte pilot, i la resta de les 20 escoles de l'orde ho farà l'any vinent, "fins que s'acabi implementant a totes".

Ja hem dit que la innovació educativa no és un fet aïllat, sinó que són moltes les institucions que ja hi treballen. Què diferencia, doncs, el SUMMEM d'altres iniciatives pedagògiques? Per a **Alba Balcells**, mestra i membre de l'Equip de Govern de l'Escola Pia, és com un viatge. "Un viatge d'aquells que mentre vas fent-lo et va transformant i quan tornes a casa ja no ets com quan havies marxat. Aquest viatge ha de suposar un canvi". Però un canvi cap a on? "cap a una nova pràctica, una nova manera de ser". Una transformació que compta amb quatre elements claus: el nen com a centre del seu procés d'aprenentatge; un mètode on s'aprèn allò que interessa i allò que emociona; amb interdisciplinarietat, i amb un aprenentatge entre iguals.

Resultat d'un procés participatiu

Una nova eina per a que l'alumnat "tingui una vida plena i feliç", afirma **Toni Burgaya**, Secretari General de les Institucions Educatives, "el SUMMEM és senzillament l'instrument per aconseguir-ho". I per què el nom de SUMMEM? D'anomenar-se Política 2, a Projecte per a la Interdisciplinarietat a l'Aula, i ara SUMMEM. Un terme sorgit d'un procés participatiu -igual que l'elaboració del projecte- i que té diversos significats darrere. "Vol dir sumar perquè aquest canvi l'hem de fer tots junts; vol dir sumar disciplines, treballar d'una manera interdisciplinària; prové de summum, ganes de fer una cosa molt ben feta, i compta amb punts sobre les lletres 'M', que signifiquen persones, nens i nenes, l'aprenentatge cooperatiu".

Però què opina la comunitat educativa sobre el SUMMEM? "Et permet a l'aula veure l'alumne com a persona i com a coneixement", expliquen els mestres.

"Respon a les necessitats actuals", afegixen els pares, "els alumnes necessiten habilitats noves que tindran els alumnes del SUMMEM, les famílies volem pels nostres fills una escola amb projecte de vida, que parteixi més de les preguntes i no tant de les respostes".

El nou projecte educatiu ha comptat amb la implicació de tota la comunitat educativa, així com amb empreses, institucions o universitats. Podeu consultar més sobre el projecte [al seu web](#).